

SESSION ORDINAIRE 2025-2026

27 JANVIER 2026

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE****PROPOSITION D'ORDONNANCE**

**visant à améliorer l'égalité des citoyens devant
l'impôt en modifiant le Code des droits de
succession de la Région de Bruxelles-Capitale**

(déposée par MM. Louis de CLIPPELE (FR), Olivier
WILLOCX (FR), Hennan OFLU (FR), Geoffroy COOMANS
de BRACHÈNE (FR), Mmes Aline GODFRIN (FR) et
Françoise SCHEPMANS (FR))

GEWONE ZITTING 2025-2026

27 JANUARI 2026

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT****VOORSTEL VAN ORDONNANTIE**

**ertoe strekkende de gelijkheid van burgers op
het gebied van belastingen te verbeteren door
het Wetboek der successierechten van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest te wijzigen**

(ingediend door de heren Louis de CLIPPELE (FR), Olivier
WILLOCX (FR), Hennan OFLU (FR), Geoffroy COOMANS
de BRACHÈNE (FR), mevrouw Aline GODFRIN (FR) en
mevrouw Françoise SCHEPMANS (FR))

Résumé*

La proposition d'ordonnance vise une fiscalité successorale plus équitable, plus prévisible et plus conforme aux transformations des structures familiales et des choix de vie contemporains, en évitant que l'impôt ne devienne la sanction d'un défaut d'anticipation ou d'un modèle familial non traditionnel. En particulier, la proposition vise à ramener des taux perçus comme excessifs à des niveaux plus acceptables.

* Résumé établi par les services du Parlement.

Samenvatting*

Dit voorstel van ordonnantie strekt ertoe de erfbelasting rechtvaardiger en voorspelbaarder te maken en beter af te stemmen op de gewijzigde gezinsvormen en de levenskeuzes van tegenwoordig, en daarbij te vermijden dat iemand door de belasting wordt afgestraft, omdat hij er niet op heeft geanticipeerd of niet past in het klassieke gezinspatroon. Het voorstel heeft in het bijzonder tot doel om tarieven die als buitensporig worden ervaren, te verlagen tot een aanvaardbaarder niveau.

* Samenvatting opgesteld door de diensten van het parlement.

Développements

Toelichting

I. CONTEXTE GÉNÉRAL

I. ALGEMENE CONTEXT

1.1 Constat initial

Les taux des droits de succession applicables en Région de Bruxelles-Capitale n'ont pas été modifiés sur le fond depuis près d'un demi-siècle. Ils sont issus du régime fixé en 1977, à une époque où les structures familiales, les parcours de vie et les réalités patrimoniales étaient profondément différents de ceux que nous connaissons aujourd'hui. Si certaines règles d'application ont été adaptées au fil des années, les taux eux-mêmes sont restés inchangés.

Les évolutions récentes en matière de succession ont surtout porté sur des ajustements ciblés du cadre existant plutôt que sur une réforme des taux. Depuis 2024, certaines adaptations ont été introduites pour mieux tenir compte des réalités familiales, notamment l'alignement fiscal des cohabitants de fait de longue durée sur les couples mariés et les héritiers en ligne directe, avec des droits de succession progressifs allant de 3 % à 30 %.

Un tarif réduit de 3 % a également été prévu sur une tranche successorale de 15.000 euros sous conditions, ainsi qu'un renforcement du mécanisme du saut de génération afin de réduire l'imposition globale lors de la transmission aux petits-enfants. En revanche, la mesure la plus récente concerne le renforcement des règles applicables aux donations non enregistrées, avec le passage de la période suspecte de trois à cinq ans à partir du 1er janvier 2026, sans qu'une réflexion comparable n'ait été menée sur une baisse des droits de succession eux-mêmes¹.

1.2 Comparaison avec les autres Régions

Avec une réforme votée en décembre 2024, la Wallonie a adopté une approche beaucoup plus ambitieuse. Cette réforme, qui entrera en vigueur à partir du 1er janvier 2028, vise à réduire les taux appliqués aux droits de succession de moitié dans la plupart des situations. Le taux maximal en ligne directe passerait de 30 % à 15 %, tandis que celui applicable entre personnes sans lien de parenté ou avec des liens éloignés serait ramené de 80 % à 40 %. Cette réforme s'accompagne de mesures visant à mieux refléter les réalités familiales et à simplifier le règlement des successions, dans un objectif affiché de justice fiscale et de lisibilité³.

La Flandre, quant à elle, prépare une réforme plus progressive dont les effets complets ne sont attendus qu'à partir de 2029. Elle ne prévoit pas une baisse massive des taux, mais un relèvement des tranches de taxation afin que les taux élevés s'appliquent plus tard. Des mesures ciblées

1.1 Eerste vaststelling

De tarieven van de successierechten die van toepassing zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zijn ten gronde al sinds bijna een halve eeuw niet meer gewijzigd. Ze zijn een overblijfsel van een stelsel dat in 1977 werd opgezet, toen gezinsvormen, levenslopen en vermogenssituaties er helemaal anders uitzagen dan vandaag. Bepaalde uitvoeringsregels werden in de loop der jaren wel aangepast, maar de tarieven zelf zijn ongewijzigd gebleven.

De recente veranderingen op het gebied van nalatenschappen omvatten eerder gerichte bijstellingen van het bestaande kader en niet zozeer een hervorming van de tarieven. Sinds 2024 werden een aantal aanpassingen doorgevoerd om beter rekening te houden met de gezinssituatie, waarbij onder meer langdurig feitelijk samenwonenden fiscaal werden gelijkgesteld met gehuwden en erfgenamen in rechte lijn door hen te onderwerpen aan progressieve successierechten van 3% tot 30%.

Daarnaast werd een verlaagd tarief van 3% ingevoerd voor een successieschijf van 15.000 euro, onder voorwaarden, terwijl het mechanisme van de erfsprong werd versterkt om de totale belasting bij overdracht aan kleinkinderen te verlagen. De recentste maatregel heeft dan weer betrekking op het aanscherpen van de regels voor niet-geregistreerde schenkingen. Sinds 1 januari 2026 is de verdachte periode verlengd van drie naar vijf jaar. Een vergelijkbare verlaging van de successierechten zelf werd echter niet overwogen².

1.2 Vergelijking met de andere gewesten

In Wallonië werd in december 2024 een veel ambitieuzere hervorming goedgekeurd. Die treedt op 1 januari 2028 in werking en leidt in de meeste situaties tot een halvering van de tarieven van de successierechten. Het maximumtarief voor erfgenamen in rechte lijn gaat van 30% naar 15%, terwijl het maximumtarief voor erfgenamen die onderling niet verwant zijn of ver verwant zijn, wordt verlaagd van 80% naar 40%. Die hervorming gaat gepaard met maatregelen die erop gericht zijn beter rekening te houden met de gezinssituatie en de afwikkeling van nalatenschappen te vereenvoudigen, vanuit een duidelijk streven naar fiscale rechtvaardigheid en overzichtelijkheid⁴.

Vlaanderen bereidt ondertussen een meer geleidelijke hervorming voor, die naar verwachting pas vanaf 2029 volledig uitwerking zal hebben. Het plant geen enorme verlaging van de tarieven, maar eerder een verhoging van de belastingschijven, zodat de hogere tarieven pas vanaf

sont également envisagées, notamment la possibilité pour certaines personnes, comme les célibataires sans enfants, de transmettre jusqu’à 100.000 euros au tarif de la ligne directe, ainsi qu’un relèvement progressif de l’exonération applicable au conjoint ou au cohabitant survivant, de 50.000 euros à 125.000 euros.

1.3 Diagnostic des dysfonctionnements actuels

Le régime actuel des droits de succession repose sur un principe de plus en plus difficile à défendre et à justifier, en particulier au regard de l’évolution des réalités familiales. Conçu à l’origine pour des structures familiales traditionnelles, il pénalise aujourd’hui des situations de vie de plus en plus répandues à Bruxelles, telles que les familles recomposées, les cohabitants de fait ou les personnes sans lien de parenté direct, pour lesquelles la transmission d’un patrimoine peut entraîner une charge fiscale disproportionnée, voire confiscatoire. Dans ce contexte, baisser les droits de succession permettrait d’envoyer un signal fort à notre région. Cette réforme contribuerait également à améliorer l’attractivité fiscale de la région, dans un environnement marqué par une forte concurrence avec les autres régions, où les régimes successoraux sont souvent plus favorables.

Voici la situation des différents taux et barèmes applicables à l’heure actuelle:

hogere bedragen van toepassing worden. Er wordt ook nagedacht over gerichte maatregelen, zodat bepaalde groepen, zoals alleenstaanden zonder kinderen, tot 100.000 euro kunnen doorgeven tegen hetzelfde tarief als erfgenamen in rechte lijn. Daarnaast wordt overwogen om de vrijstelling voor de langstlevende echtgenoot of samenwonende geleidelijk op te trekken van 50.000 euro naar 125.000 euro.

1.3 Overzicht van de huidige tekortkomingen

Het huidige systeem van de successierechten is gebaseerd op een beginsel dat steeds moeilijker te verdedigen en te rechtvaardigen valt, vooral in het licht van de veranderende gezinssituaties. Het was oorspronkelijk ontworpen voor traditionele gezinsvormen, maar vandaag benadeelt het een steeds groter wordend aantal personen in Brussel wier gezinssituatie er helemaal anders uitziet, zoals nieuw-samengestelde gezinnen, feitelijk samenwonenden of mensen die onderling niet rechtstreeks verwant zijn. Voor die mensen kan de overdracht van vermogen leiden tot een onevenredige, of zelfs op een confiscatie gelijkende belastingdruk. Daarom zouden we met een verlaging van de successierechten een krachtig signaal geven in ons gewest. Een dergelijke hervorming zou het gewest ook fiscaal aantrekkelijker maken, nu er op dit vlak momenteel sterke concurrentie heerst met de andere gewesten, waar het erfrecht vaak gunstiger geregeld is.

Hieronder volgt een overzicht van de verschillende tarieven en barema's die momenteel van toepassing zijn:

Tableaux pour les droits de succession en Région de Bruxelles-Capitale
Tabellen voor de successierechten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

TABLEAU I - TABEL I		
Tranches d'imposition (en euros) Belastingsschijven (in euro)	Tarif en ligne directe, et entre partenaires (en %) Tarief in rechte lijn, en tussen partners (in %)	Montant total de l'impôt (en euros) Totaalbedrag van de belasting (in euro)
0,01 -> 50.000	3	
50.000 -> 100.000	8	1.500
100.000 -> 175.000	9	5.500
175.000 -> 250.000	18	12.250
250.000 -> 500.000	24	25.750
> 500.000	30	85.750

N.B.: Les beaux-enfants, les beaux-parents et les enfants adoptés sont également éligibles à ces tarifs, à condition qu'ils puissent prouver qu'ils remplissent les conditions requises.

NB: ook stiefkinderen, stiefouders en geadopteerde kinderen komen in aanmerking voor die tarieven, op voorwaarde dat ze kunnen bewijzen dat ze aan de vereiste voorwaarden voldoen.

TABLEAU II - TABEL II

Tranches d'imposition (en euros) Belastingsschijven (in euro)	Entre frères et sœurs (en %) Tussen broers en zussen (in %)	Montant total de l'impôt (en euros) Totaalbedrag van de belasting (in euro)
0,01 -> 12.500	20	
12.500 -> 25.000	25	2.500
25.000 -> 50.000	30	5.625
50.000 -> 100.000	40	13.125
100.000 -> 175.000	55	33.125
175.000 -> 250.000	60	74.375
> 250.000	65	119.375

TABLEAU III - TABEL III

Tranches d'imposition (en euros) Belastingsschijven (in euro)	Entre tantes, oncles, neveux et nièces (en %) Tussen tantes, ooms, neven en nichten (in %)	Montant total de l'impôt (en euros) Totaalbedrag van de belasting (in euro)
0,01 -> 50.000	35	
50.000 -> 100.000	50	17.500
100.000 -> 175.000	60	42.500
> 175.000	70	87.500

TABLEAU IV - TABEL IV

Tranches d'imposition (en euros) Belastingsschijven (in euro)	Entre toutes les autres personnes (en %) Tussen alle andere personen (in %)	Montant total de l'impôt (en euros) Totaalbedrag van de belasting (in euro)
0,01 -> 50.000	40	
50.000 -> 75.000	55	20.000
75.000 -> 175.000	65	33.750
> 175.000	80	98.750

Ces taux de taxation qui remontent à 1977, sans que les tranches de bases taxables sur lesquelles cette taxation est perçue, n'aient pas été adaptées à l'évolution des prix du marché. Ainsi, l'héritage d'une tante de 7.000.000 de francs belges était passible du taux de 70 % en 1977; avec ce montant, il était possible d'acheter une maison de caractère exceptionnel dans la commune la plus chère de la Région.

Aujourd'hui, la taxation est restée identique sur la même tranche nominale, mais avec la somme de 175.000 euros qui correspond à 7.000.000 de francs, l'héritier ne pourra plus que s'acheter un petit studio dans cette même commune.

Pire encore, le taux de 80 % qui est pratiqué à Bruxelles est a priori un des plus élevés de la planète. Là aussi, la tranche n'a pas évolué avec les prix: elle est restée identique depuis 1977. Ces taux sont à ce point confiscatoires que les dizaines de milliers de personnes concernées se retrouvent vite confrontées à un choix:

- soit, de dépenser leur patrimoine de leur vivant;
- soit, de déménager vers les autres Régions du pays ou des pays proches ayant une fiscalité successorale moins élevée, tel le Luxembourg, la Suisse, le Portugal ou l'Italie.

II. OBJECTIFS GÉNÉRAUX

2.1 Permettre une transmission patrimoniale plus équitable et prévisible

La présente proposition d'ordonnance vise à offrir une troisième possibilité, celle de pouvoir plus librement transmettre le fruit du travail d'une vie tout en restant à Bruxelles.

L'impact budgétaire de la proposition sera dès lors positif, ce qui sera de nature à permettre une adaptation de la taxation des successions en ligne directe et entre partenaires, au fur et à mesure de l'évolution budgétaire des recettes globales en droits de succession et en droits de donation.

Elle s'inscrit dans une double exigence: garantir une égalité réelle devant l'impôt et préserver la capacité de financement de la collectivité dans un environnement fiscal interrégional devenu, de facto, concurrentiel. Elle part d'un constat simple: en Région de Bruxelles-Capitale, les droits de succession demeurent structurés autour de barèmes dont les taux supérieurs peuvent atteindre 80 % entre personnes sans lien de parenté et 70 % en ligne collatérale plus éloignée, tandis que les taux en ligne directe et entre partenaires culminent à 30 %. Ces niveaux, lorsqu'ils s'appliquent à des transmissions significatives, prennent dans un nombre non négligeable de cas une dimension

Deze belastingtarieven dateren van 1977. De schijven van de belastbare grondslag waarop die belasting wordt geïnd, werden nooit aangepast aan de evolutie van de marktprijzen. Wanneer iemand in 1977 7.000.000 Belgische frank erfde van een tante, was dat bedrag onderworpen aan een tarief van 70%. Met dat bedrag kon je toen een prachtige woning kopen in de duurste gemeente van het gewest.

Vandaag is de belasting identiek gebleven op dezelfde nominale schijf, maar met het bedrag van 175.000 euro, dat overeenkomt met 7.000.000 frank, zal de erfgenaam zich in diezelfde gemeente hoogstens nog een kleine studio kunnen veroorloven.

Erger nog, het tarief van 80% dat in Brussel wordt toegepast, behoort a priori tot de hoogste ter wereld. Bovendien is de schijf niet mee geëvolueerd met de prijzen en ongewijzigd gebleven sinds 1977. De gehanteerde tarieven zijn zo buitensporig dat de tienduizenden betrokken personen al snel voor de volgende keuze komen te staan:

- ofwel hun vermogen tijdens hun leven uitgeven;
- ofwel verhuizen naar een ander gewest in ons land of naar een nabijgelegen land met een lagere erfbelasting, zoals Luxemburg, Zwitserland, Portugal of Italië.

II. ALGEMENE DOELSTELLINGEN

2.1 Een meer rechtvaardige en voorspelbare vermogensoverdracht mogelijk maken

Dit voorstel van ordonnantie beoogt dus een derde optie te bieden, namelijk de mogelijkheid om het resultaat van een leven lang werken vrijer te kunnen doorgeven en daarvoor niet te hoeven wegtrekken uit Brussel.

Het voorstel zal dan ook een positieve weerslag hebben op de begroting, waardoor het mogelijk zal zijn om de belasting op erfenissen in rechte lijn en tussen partners geleidelijk aan te passen, naarmate de totale ontvangsten uit successie- en schenkingsrechten budget opleveren.

Het voorstel voldoet aan een dubbele vereiste: het leidt tot volwaardige gelijkheid op belastingvlak en het vrijwaart het financieringsvermogen van de gemeenschap, nu de gewesten op fiscaal gebied in de praktijk volop met elkaar concurreren. Het vertrekt van een eenvoudige vaststelling. De successierechten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn nog steeds gebaseerd op barema's met tarieven waarvan de hoogste oplopen tot 80% tussen personen zonder verwantschap en tot 70% in verdere zijverwantschap, terwijl de tarieven in rechte lijn en tussen partners maximaal 30% bedragen. Wanneer dergelijke tarieven worden toegepast op grote overdrachten,

quasi confiscatoire, d'autant que les tranches nominales sur lesquelles ils portent ne reflètent pas l'évolution des prix et des patrimoines.

Au-delà de la technique fiscale, la proposition répond à une interrogation de principe: l'impôt sur la transmission à cause de mort tend aujourd'hui à pénaliser moins la capacité contributive que le défaut d'anticipation. Par nature, la succession survient à un moment où les héritiers doivent agir sous contrainte (émotionnelle, temporelle, administrative): régler une déclaration, évaluer un actif, réunir des pièces, assumer des frais immédiats. Dans un régime complexe, l'effet distributif réel ne dépend pas uniquement du lien de parenté et de la valeur transmise; il dépend aussi de l'accès à une information de qualité et à un conseil spécialisé.

Cette inégalité de fait se renforce par l'existence, à côté des droits de succession, de règles relatives aux donations, notamment les donations non enregistrées, dont les paramètres évoluent. Ainsi, ne pas enregistrer une donation manuelle ou bancaire n'entraîne aucun droit de donation, mais le don est réintégré à la succession si le donateur décède dans un certain délai: cinq ans à Bruxelles pour les donations réalisées à partir du 1er janvier 2026. Le système actuel favorise dès lors les personnes en mesure d'anticiper et d'opter pour des schémas de transmission alternatifs, tandis que les autres restent exposées aux barèmes les plus élevés.

2.2 Garantir l'efficacité de la fiscalité successorale et la stabilité des recettes

Il est communément établi en finances publiques qu'au-delà d'un certain niveau, l'augmentation des taux d'imposition peut conduire à une érosion de l'assiette: les contribuables adaptent leurs comportements (modification de la base taxable, arbitrages, anticipation, déplacements patrimoniaux), ce qui peut neutraliser, voire réduire, le rendement attendu. La matière successorale y est particulièrement sensible: l'impôt est prévisible, concentré sur un événement déterminé, et peut être atténué par des choix effectués du vivant (donations, démembrements, assurances-vie, structurations diverses).

Dans ce contexte, la proposition fait le pari d'une réforme incitative: ramener des taux perçus comme excessifs à des niveaux plus acceptables afin de réduire l'attrait des stratégies d'évitement et de restaurer une forme de consentement à l'impôt. Cette approche rejoint l'idée que la Région a intérêt à privilégier une assiette plus stable plutôt qu'un taux maximal élevé appliqué à une base qui se contracte.

beginnen zij in behoorlijk veel gevallen op confiscatie te lijken, vooral omdat de nominale schijven waarop zij betrekking hebben, niet mee zijn geëvolueerd met de prijzen en vermogens.

Afgezien van de fiscaaltechnische aspecten komt het voorstel ook tegemoet aan een principiële kwestie. De erfbelasting na een overlijden neemt vandaag minder de financiële draagkracht in het vizier dan dat zij mensen afstraft die er niet op hebben geanticipeerd. Een nalatenschap valt per definitie samen met een emotionele periode waarin erfgenamen onder tijdsdruk veel administratieve taken moeten vervullen. Ze moeten een aangifte indienen, de activa waarderen, stukken verzamelen en onmiddellijke kosten betalen. Het reële herverdelende effect hangt binnen een complex systeem niet alleen af van de verwantschap en de waarde van de erfenis, maar ook van de toegang tot degelijke informatie en gespecialiseerd advies.

Die feitelijke ongelijkheid wordt nog versterkt door het feit dat naast de successierechten ook regels bestaan voor schenkingen, ook als die niet zijn geregistreerd, waaraan wisselende voorwaarden gekoppeld zijn. Je betaalt bijvoorbeeld geen schenkingsrechten bij een niet-geregistreerde hand- of bankgift, maar de schenking wordt opnieuw in de nalatenschap opgenomen indien de schenker binnen een bepaalde termijn overlijdt: vijf jaar in Brussel voor schenkingen verricht vanaf 1 januari 2026. Het huidige systeem bevoordeelt dus personen die in staat zijn om te anticiperen en te kiezen voor een alternatieve wijze van overdracht, terwijl anderen onderworpen blijven aan de hoogste barema's.

2.2 De doeltreffendheid van de erfbelasting en de stabiliteit van de ontvangsten waarborgen

Een gemeenzaam bekende regel in de overheidsfinanciën is dat de verhoging van de belastingtarieven boven een bepaald niveau kan leiden tot een uitholling van de belastinggrondslag: belastingplichtigen passen hun gedrag aan (door de belastbare basis te wijzigen, bepaalde keuzes te maken, te anticiperen of hun vermogen te verplaatsen), waardoor het verwachte rendement geneutraliseerd dreigt te worden of zelfs lager kan uitvallen. Nalatenschappen zijn daar bijzonder vatbaar voor: de belasting daarop is voorspelbaar, verbonden aan een welbepaald moment, en kan worden verminderd door tijdens het leven bepaalde keuzes te maken (schenking, splitsing van eigendom, levensverzekering, diverse structuren).

Daarom zet dit voorstel in op een stimulerende hervorming. Tarieven die als buitensporig worden ervaren, worden verlaagd tot een aanvaardbaarder niveau om belastingontwijking minder aantrekkelijk te maken en een zeker draagvlak voor de belasting te herstellen. Die benadering past in het idee dat het gewest meer belang heeft bij een stabielere belastinggrondslag dan bij een hoog

2.3 Adapter la fiscalité successorale au contexte interrégional et au contexte économique

La dynamique interrégionale renforce cette nécessité. La Wallonie a acté une réforme d'ampleur. La Flandre, quant à elle, a engagé des adaptations ciblées, notamment en faveur du partenaire survivant et de certaines situations (par exemple, des dispositifs permettant à des célibataires sans enfants de transmettre un montant déterminé à un tarif assimilé à la ligne directe, sous conditions).

Dans un tel paysage, l'inaction bruxelloise crée un différentiel susceptible d'encourager certains contribuables, en particulier ceux disposant d'un patrimoine transmissible, à modifier leur domicile fiscal avant le décès, entraînant une perte sèche de recettes pour la Région. La proposition vise ainsi à préserver l'attrait de Bruxelles par la suppression des situations où l'impôt est ressenti comme confiscatoire et contestable dans sa légitimité.

La proposition repose également sur un équilibre: Bruxelles doit financer des politiques publiques efficaces au service des citoyens, dans un pays où la dépense publique est structurellement élevée. À titre d'illustration, les comparaisons internationales indiquent que la Belgique figure parmi les États où les dépenses des administrations publiques représentent une part importante du PIB (autour de 54–55 % récemment). Il n'en découle pas que la fiscalité successorale doive être maximale; il en découle plutôt que l'impôt doit être proportionné, lisible et cohérent avec le principe selon lequel une vie de travail a déjà été contributive via l'impôt sur les revenus, les impôts sur les sociétés, les droits d'enregistrement et d'autres prélèvements.

En ce sens, le projet assume une orientation: l'État ne devrait pas, en règle, prélever plus de la moitié de ce qui est transmis. La suppression des taux supérieurs répond ainsi à un objectif d'égalité devant l'impôt, mais aussi de modération fiscale compatible avec la sécurité juridique. Par ailleurs, il est de plus en plus difficile de justifier de tels écarts d'imposition sur des situations de vie semblablement similaires, mais qui dans les faits sont imposés de manières totalement disproportionnées.

Enfin, la réforme tient compte d'une réalité souvent sous-estimée: une succession peut être riche en biens illiquides (logement familial, parts d'entreprise, biens indivis), alors que l'impôt est exigible dans des délais relativement courts. Cette contrainte peut conduire à des ventes forcées, vécues comme une dépossession, y compris en ligne directe. Les

maximaal tarief dat wordt toegepast op een steeds kleiner wordende basis.

2.3 De erfbelasting aanpassen aan de intergewestelijke en economische context

Dit voorstel is des te noodzakelijker door de dynamiek die momenteel tussen de gewesten speelt. Wallonië heeft een ingrijpende hervorming doorgevoerd. Vlaanderen heeft dan weer gerichte aanpassingen ingevoerd, waar bijvoorbeeld de langstlevende partner wel bij vaart of die in bepaalde situaties gunstig uitvallen (zo is er een regeling waarbij alleenstaanden zonder kinderen onder bepaalde voorwaarden een bedrag kunnen nalaten tegen een tarief dat gelijk is aan dat voor erfgenamen in rechte lijn).

Wanneer Brussel niets doet, zal dat leiden tot een situatie die dermate verschillend is dat bepaalde belastingbetalers, vooral die met een overdraagbaar vermogen, geneigd zullen zijn om voor hun overlijden van fiscale woonplaats te veranderen, waardoor het gewest heel wat ontvangsten zal mislopen. Dit voorstel strekt ertoe ervoor te zorgen dat Brussel aantrekkelijk blijft door een einde te maken aan situaties waarin belastingen worden ervaren als een confiscatie en niet-gerechtvaardigd.

Het voorstel steunt tevens op een evenwicht: Brussel moet een doeltreffend overheidsbeleid financieren dat ten dienste staat van de burger, in een land waar de overheidsuitgaven structureel hoog liggen. Uit internationale vergelijkingen blijkt bijvoorbeeld dat België een van de landen is waar de overheidsuitgaven overeenstemmen met een aanzienlijk deel van het bbp (volgens recente ramingen rond de 54 à 55%). Dat betekent niet dat successierechten zo hoog mogelijk moeten zijn. Het betekent eerder dat belastingen proportioneel en overzichtelijk moeten zijn en rekening moeten houden met het beginsel dat er tijdens een leven lang werken al bijdragen zijn betaald via de inkomstenbelasting, de vennootschapsbelasting, de registratierechten en andere heffingen.

In die zin duidt dit ontwerp de richting aan die we moeten uitgaan: de staat zou in regel niet meer dan de helft mogen nemen van wat iemand nalaat. De afschaffing van de hoogste tarieven beantwoordt dus aan het streven naar fiscale gelijkheid, maar ook naar fiscale matiging op een rechtszekere manier. Bovendien wordt het steeds moeilijker om zo grote belastingverschillen te verantwoorden voor vergelijkbare levenssituaties, die in de praktijk op een totaal disproportionele manier worden belast.

De hervorming houdt tot slot rekening met een realiteit die vaak wordt onderschat: een nalatenschap kan heel wat illiquide activa omvatten (gezinswoning, bedrijfsaandelen, onverdeelde goederen), terwijl de belasting op vrij korte termijn dient te worden betaald. Die verplichting kan leiden tot een gedwongen verkoop, die ervaren wordt als een beroving van iemands bezit, ook voor erfgenamen in rechte

barèmes élevés en ligne indirecte aggravent encore cette pression.

C'est pourquoi la proposition poursuit trois axes complémentaires:

- (i) réduire des taux excessifs;
- (ii) assouplir l'exonération liée au logement familial afin qu'elle corresponde mieux aux parcours de fin de vie (déménagement, résidence-services, etc.); et
- (iii) simplifier le traitement des déclarations de succession en introduisant des forfaits optionnels pour le passif tant en ce qui concerne la communauté que le patrimoine propre du défunt.

Au total, la proposition vise une fiscalité successorale plus équitable, plus prévisible et plus conforme aux transformations des structures familiales et des choix de vie contemporains, en évitant que l'impôt ne devienne la sanction d'un défaut d'anticipation ou d'un modèle familial non traditionnel.

Commentaire des articles

Article 1er

Cet article n'appelle aucun commentaire.

Article 2

La pratique des déclarations de successions démontre un surcroît de travail sur les postes que les héritiers mettent au passif pour réduire la taxation des successions. Il y a de nombreuses discussions pour des enjeux financiers peu importants, car les héritiers perçoivent très mal le fait de devoir supporter un impôt à la suite du décès d'une personne qui leur est proche.

Il est dès lors proposé de fixer des forfaits qui restent facultatifs pour suivre ce qui se fait déjà en Flandre et ce qui se fera en Wallonie à partir du 1er janvier 2028.

Il va de soi que si le passif réel de la succession est supérieur au forfait, les héritiers conservent le droit d'introduire les justificatifs du passif réel et de revendiquer la réduction de la base taxable à due concurrence.

Article 3

Cet article vise à mettre fin à une iniquité manifeste résultant du mécanisme de taxation applicable aux tableaux III et IV, concernant respectivement les

lijn. Door de hoge barema's ligt de druk voor erfgenamen in niet-rechte lijn nog veel hoger.

Het voorstel steunt dus op drie complementaire krachtlijnen:

- (i) de buitensporige tarieven verlagen;
- (ii) de vrijstelling voor de gezinswoning flexibeler maken om die beter af te stemmen op het einde van de levensloop (verhuis, serviceflat enzovoort); en
- (iii) de verwerking van de aangifte van nalatenschap vereenvoudigen door optionele forfaitaire bedragen in te voeren voor de passiva, zowel die welke behoren tot de gemeenschap als die welke onderdeel vormen van het eigen vermogen van de overledene.

In zijn geheel beschouwd beoogt dit voorstel de successierechten billijker en voorspelbaarder te maken en ze beter af te stemmen op de veranderde gezinsvormen en de levenskeuzes van tegenwoordig. Dat moet vermijden dat iemand door de belasting wordt afgestraft, omdat hij er niet op heeft geanticipeerd of niet past in het klassieke gezinspatroon.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Uit de aangiftes van nalatenschappen blijkt dat extra veel werk wordt gestoken in posten die de erfgenamen als passiva aanduiden om de erfbelasting naar beneden te krijgen. Er ontspringen zich vaak discussies over bedragen die uiteindelijk vrij onbeduidend zijn, omdat erfgenamen het er zeer moeilijk mee hebben om belasting te moeten betalen na het overlijden van iemand die hen dierbaar is.

Daarom wordt voorgesteld om facultatieve forfaitaire bedragen vast te stellen, naar het voorbeeld van wat Vlaanderen vandaag al doet en Wallonië vanaf 1 januari 2028 zal doen.

Het spreekt voor zich dat als de werkelijke passiva van de nalatenschap het forfaitaire bedrag overschrijden, de erfgenamen het recht behouden om de bewijsstukken van de werkelijke passiva voor te leggen en te eisen om de belastbare grondslag dienovereenkomstig te verminderen.

Artikel 3

Dit artikel beoogt een einde te maken aan een kennelijke ongelijkheid die voortvloeit uit het belastingmechanisme dat van toepassing is op de tabellen III en IV, betreffende

successions entre oncle ou tante et neveu ou nièce (III), ainsi qu'entre toutes autres personnes (IV), qui repose sur la globalisation des émoluments et conduit à une augmentation excessive de la taxation.

Ainsi, une nièce peut être amenée à supporter une taxation de 70 % sur un legs particulier, comme un bijou reçu de sa tante, alors même qu'il s'agit du seul bien qu'elle hérite de celle-ci, dès lors que l'actif successoral global excède 175.000 euros.

L'équité veut que chacun paye sur ce qu'il reçoit réellement et que les tranches progressives d'imposition puissent bénéficier à chacun selon les droits qu'il recueille dans la succession.

L'autre partie de cet article est un alignement sur la réforme votée en Région wallonne, en tenant compte toutefois de la simplification des barèmes qui est intervenue précédemment en Région de Bruxelles-Capitale.

Article 4

Il est proposé d'aligner le régime applicable sur la réforme adoptée en Région wallonne par le décret du 5 décembre 2024, publié au *Moniteur belge* le 13 décembre 2024, en réduisant les tarifs de taxation.

Article 5

Cet article vise à réduire la taxation du logement familial du défunt en suivant la réforme qui sera applicable en Région wallonne à compter du 1er janvier 2028.

Article 6

Cet article n'appelle aucun commentaire.

Louis de CLIPPELE (FR)
Olivier WILLOCX (FR)
Hennan OFLU (FR)
Geoffroy COOMANS de BRACHÈNE (FR)
Aline GODFRIN (FR)
Françoise SCHEPMANS (FR)

respectievelijk de nalatenschappen tussen een oom of tante en een neef of nicht (III) en tussen alle andere personen (IV), waarbij de aandelen in de erfenis worden samengeteld, wat leidt tot een buitensporige verhoging van de belasting.

Zo is het mogelijk dat een nicht 70% belasting moet betalen op een bepaald legaat, zoals een juweel dat ze van haar tante heeft gekregen, ook al gaat het om het enige goed dat ze van haar erft, zodra de activa van de nalatenschap in totaal meer dan 175.000 euro bedragen.

Het is niet meer dan eerlijk dat eenieder betaalt op datgene wat hij werkelijk ontvangt en dat voor iedereen progressieve belastingschijven worden toegepast al naargelang van diens rechten in de nalatenschap.

Het andere deel van dit artikel omvat een gelijkschakeling met de hervorming die in het Waals Gewest is goedgekeurd, maar houdt wel rekening met de vereenvoudiging van de barema's die eerder in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd doorgevoerd.

Artikel 4

Er wordt voorgesteld om de geldende regeling af te stemmen op de hervorming die in het Waals Gewest is aangenomen bij decreet van 5 december 2024, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 13 december 2024, door de belastingtarieven te verlagen.

Artikel 5

Dit artikel strekt ertoe de belasting op de gezinswoning van de overledene te verlagen in navolging van de hervorming die vanaf 1 januari 2028 in het Waals Gewest in voege zal treden.

Artikel 6

Dit artikel behoeft geen commentaar.

¹ L'ordonnance du 17 juillet 2025 portant modifications diverses au Code des droits de succession et au Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, publiée au *Moniteur belge* du 24 juillet 2025 (n° 2025005505). <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/ordonnance/2025/07/17/2025005505/justel>

² Ordonnantie van 17 juli 2025 houdende diverse wijzigingen van het Wetboek der successierechten en het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 24 juli 2025 (nr. 2025005505). <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/ordonnance/2025/07/17/2025005505/justel>

³ Décret du 5 décembre 2024 portant réforme de la fiscalité wallonne et instaurant un taux réduit de droits d'enregistrement pour l'acquisition d'une habitation propre et unique ainsi qu'une diminution générale des droits de succession (publié au *Moniteur belge* du 13/12/2024, p. 133343, Numac 2024011274) - <https://wallex.wallonie.be/eli/loi-decret/2024/12/05/2024011274>

⁴ Decreet van 5 december 2024 tot hervorming van de Waalse fiscaliteit en tot invoering van een verlaagd tarief van de registratierechten voor de aankoop van een enige eigen woning en van een algemene vermindering van de successierechten (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 13/12/2024, p. 133343, Numac 2024011274)- <https://wallex.wallonie.be/eli/loi-decret/2024/12/05/2024011274>

PROPOSITION D'ORDONNANCE

visant à améliorer l'égalité des citoyens devant l'impôt en modifiant le Code des droits de succession de la Région de Bruxelles-Capitale

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Dans le Livre I, chapitre IV, du Code des droits de succession, il est inséré un article 27**bis** rédigé comme suit:

«Art. 27**bis**. Les dettes du défunt existantes au moment du décès sont fixées forfaitairement à 1.500 euros.

Par dérogation à l'alinéa 1er, le forfait pour les dettes de la communauté est fixé à 3.000 euros lorsque le défunt était marié sous le régime de la communauté de biens. La moitié de ce montant peut être reprise dans le passif successoral.

Les forfaits visés aux alinéas 1er et 2 ne peuvent pas être combinés ou cumulés.

Les dettes spécialement contractées pour acquérir ou conserver des biens immeubles sont exclues du montant forfaitaire visé aux alinéas 1er et 2.

Le montant des frais funéraires est forfaitairement fixé à 5.000 euros. Cette disposition ne s'applique pas si le défunt avait souscrit à une assurance obsèques.

À partir de l'année 2029, les montants visés aux alinéas 1er, 2 et 5, sont adaptés annuellement, chaque 1er janvier, à l'évolution de l'indice des prix à la consommation, selon la formule suivante: montant pour l'année en cours multiplié par l'indice du mois de juillet de l'année et divisé par l'indice du mois de juillet de l'année précédente. Les montants obtenus sont arrondis à l'euro supérieur.

Au plus tard dans le courant du mois de décembre de chaque année, à partir de l'année 2028, les montants applicables pour l'année civile suivante sont publiés au *Moniteur belge*. Les déclarants peuvent, dans la déclaration de succession, et par dérogation aux alinéas 1er, 2 et 5, choisir de déclarer les dettes réelles ou les frais funéraires réels sur la base de pièces justificatives.».

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

ertoe strekkende de gelijkheid van burgers op het gebied van belastingen te verbeteren door het Wetboek der successierechten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te wijzigen

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In boek I, hoofdstuk IV, van het Wetboek der successierechten wordt een artikel 27**bis** ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 27**bis**. De schulden van de overledene op het tijdstip van overlijden worden forfaitair vastgesteld op 1.500 euro.

In afwijking van het eerste lid wordt het forfaitaire bedrag voor de schulden van de gemeenschap vastgesteld op 3.000 euro wanneer de overledene onder het stelsel van gemeenschap van goederen gehuwd was. De helft van dat bedrag kan worden opgenomen in de passiva van de nalatenschap.

De in het eerste en het tweede lid bedoelde forfaitaire bedragen mogen niet worden gecombineerd of gecumuleerd.

De schulden die specifiek zijn aangegaan voor de verwerving of het behoud van onroerende goederen zijn uitgesloten van het in het eerste en het tweede lid bedoelde forfaitaire bedrag.

Het bedrag van de begrafeniskosten is forfaitair vastgesteld op 5.000 euro. Deze bepaling is niet van toepassing als de overledene een uitvaartverzekering had afgesloten.

Vanaf 2029 worden de in het eerste, het tweede en het vijfde lid bedoelde bedragen jaarlijks op 1 januari aangepast aan de evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen, volgens de volgende formule: bedrag voor het lopende jaar vermenigvuldigd met het indexcijfer van de maand juli van dat jaar gedeeld door het indexcijfer van de maand juli van het voorgaande jaar. De verkregen bedragen worden afgerond naar de hogere euro.

Uiterlijk in december van elk jaar, vanaf 2028, worden de voor het volgende kalenderjaar toepasselijke bedragen bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*. In afwijking van het eerste, het tweede en het vijfde lid kunnen de aangevers er in de aangifte van nalatenschap voor kiezen om de werkelijke schulden of werkelijke begrafeniskosten op basis van bewijsstukken aan te te geven.”.

Article 3

L'alinéa 1er de l'article 48 du même Code, modifié en dernier lieu par l'ordonnance du 6 juillet 2023, est remplacé par le texte suivant:

«Les droits de succession et de mutation par décès sont perçus sur la part nette de chacun des ayants droit d'après le tarif indiqué dans les tableaux ci-après.».

Article 4

Les tableaux repris à l'article 48 du même Code, modifié en dernier lieu par l'ordonnance du 6 juillet 2023, sont remplacés par les tableaux suivants:

Artikel 3

Het eerste lid van artikel 48 van hetzelfde Wetboek, het laatst gewijzigd bij ordonnantie van 6 juli 2023, wordt vervangen door de volgende tekst:

“De rechten van successie en van overgang bij overlijden worden op het netto-aandeel van elke rechthebbende geheven volgens het tarief dat in de tabellen in artikel 4 is vermeld.”.

Artikel 4

De tabellen in artikel 48 van hetzelfde Wetboek, het laatst gewijzigd bij ordonnantie van 6 juli 2023, worden vervangen door de volgende tabellen:

Tableau I - Tabel I		
Tarif en ligne directe et entre partenaires		
Tarief in rechte lijn en tussen partners		
A	B	C
Tranches d'imposition (en euros)	Pourcentage d'imposition par tranche (en %)	Montant total de l'impôt sur les tranches précédentes (en euros)
Belastingsschijven (in euro)	Belastingpercentage per schijf (in %)	Totaalbedrag van de belasting op de voorgaande schijven (in euro)
0,01 -> 50.000	3	
50.000 -> 100.000	4	1.500
100.000 -> 175.000	4,5	3.500
175.000 -> 250.000	9	6.875
250.000 -> 500.000	12	13.625
> 500.000	15	43.625

Tableau II - Tabel II Tarif entre frères et sœurs Tarief tussen broers en zussen		
A Tranches d'imposition (en euros) Belastingstijven (in euro)	B Pourcentage d'imposition par tranche (en %) Belastingpercentage per schijf (in %)	C Montant total de l'impôt sur les tranches précédentes (en euros) Totaalbedrag van de belasting op de voorgaande schijven (in euro)
0,01 -> 12.500	10	
12.500 -> 25.000	12,5	1.250
25.000 -> 50.000	15	2.812,50
50.000 -> 100.000	20	6.562,50
100.000 -> 175.000	22,5	16.562,50
175.000 -> 250.000	30	33.437,50
> 250.000	32,5	55.937,50

Tableau III - Tabel III Tarif entre oncles ou tantes et neveux ou nièces Tarief tussen ooms of tantes en neven of nichten		
A Tranches d'imposition (en euros) Belastingstijven (in euro)	B Pourcentage d'imposition par tranche (en %) Belastingpercentage per schijf (in %)	C Montant total de l'impôt sur les tranches précédentes (en euros) Totaalbedrag van de belasting op de voorgaande schijven (in euro)
0,01 -> 50.000	17,5	
50.000 -> 100.000	25	8.750
100.000 -> 175.000	30	21.250
> 175.000	35	43.750

Tableau IV - Tabel IV Tarif entre toutes les autres personnes Tarief tussen alle andere personen		
A Tranches d'imposition (en euros) Belastingstijven (in euro)	B Pourcentage d'imposition par tranche (en %) Belastingpercentage per schijf (in %)	C Montant total de l'impôt sur les tranches précédentes (en euros) Totaalbedrag van de belasting op de voorgaande schijven (in euro)
0,01 -> 50.000	20	
50.000 -> 75.000	27,5	10.000
75.000 -> 175.000	32,5	16.875
> 175.000	40	49.375

Article 5

À l'article 60ter, alinéa 1er, du même Code, modifié en dernier lieu par l'ordonnance du 6 juillet 2023, les tirets sont remplacés par ce qui suit:

- «– sur la première tranche de 50.000 euros: 1 %;
- sur la tranche de 50.000 à 175.000 euros: 3 %;
- sur la tranche de 175.000 à 250.000 euros: 6 %.».

Article 6

La présente ordonnance entre en vigueur le 1er janvier 2028. Elle est applicable aux successions ouvertes à partir de cette date.

Louis de CLIPPELE (FR)
 Olivier WILLOCX (FR)
 Hennan OFLU (FR)
 Geoffroy COOMANS de BRACHÈNE (FR)
 Aline GODFRIN (FR)
 Françoise SCHEPMANS (FR)

Artikel 5

In artikel 60ter, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, het laatst gewijzigd bij ordonnantie van 6 juli 2023, worden de streepjes vervangen door de volgende tekst:

- “– op de eerste schijf van 50.000 euro: 1%;
- op de schijf van 50.000 tot 175.000 euro: 3%;
- op de schijf van 175.000 tot 250.000 euro: 6%.”.

Artikel 6

Deze ordonnantie treedt in werking op 1 januari 2028. Ze is van toepassing op de nalatenschappen die openvallen vanaf die datum.